

Apeldoorn 2040

Hoe ziet Apeldoorn er uit in 2040, vroegen we ons af. Hoe geven we straks onderdak en werk aan de toekomstige Apeldoorners? Natuurlijk weten we het niet precies, maar zonder een ruwe schets van een mogelijk perspectief worden onze stappen richtingloos. We moeten vooruit durven zien. Door de oogharen kijkend kunnen we een beeld schetsen van de stad die we straks willen zijn. Van de stad waarin je woont, van de stad waarin je investeert.

Het is een beeld dat verder vorm zal krijgen door de inspanningen van opeenvolgende colleges en raden met elk hun eigen politieke kleur en bestuurlijke vernieuwingen. Een beeld dat logischerwijs een hoog abstractieniveau heeft, maar waarmee we binnen die abstracte marges richting kunnen geven aan de ontwikkeling van Apeldoorn. Een beeld ook waarmee onze partners in Den Haag, provincie en regio's en omliggende steden als Deventer en Zutphen weten waarvoor we staan. Een beeld ook dat bijdraagt aan de ontwikkeling van het Stedelijk Netwerk Nederland en de daarbij horende regionale verstedelijkingsstrategieën. We willen met iedereen die onze stad dierbaar is bouwen aan het Apeldoorn van 2040. En natuurlijk is Apeldoorn in dat jaar circulair en klimaatneutraal. Dat spreekt voor zich.

stad, dorp en buiten- gebied

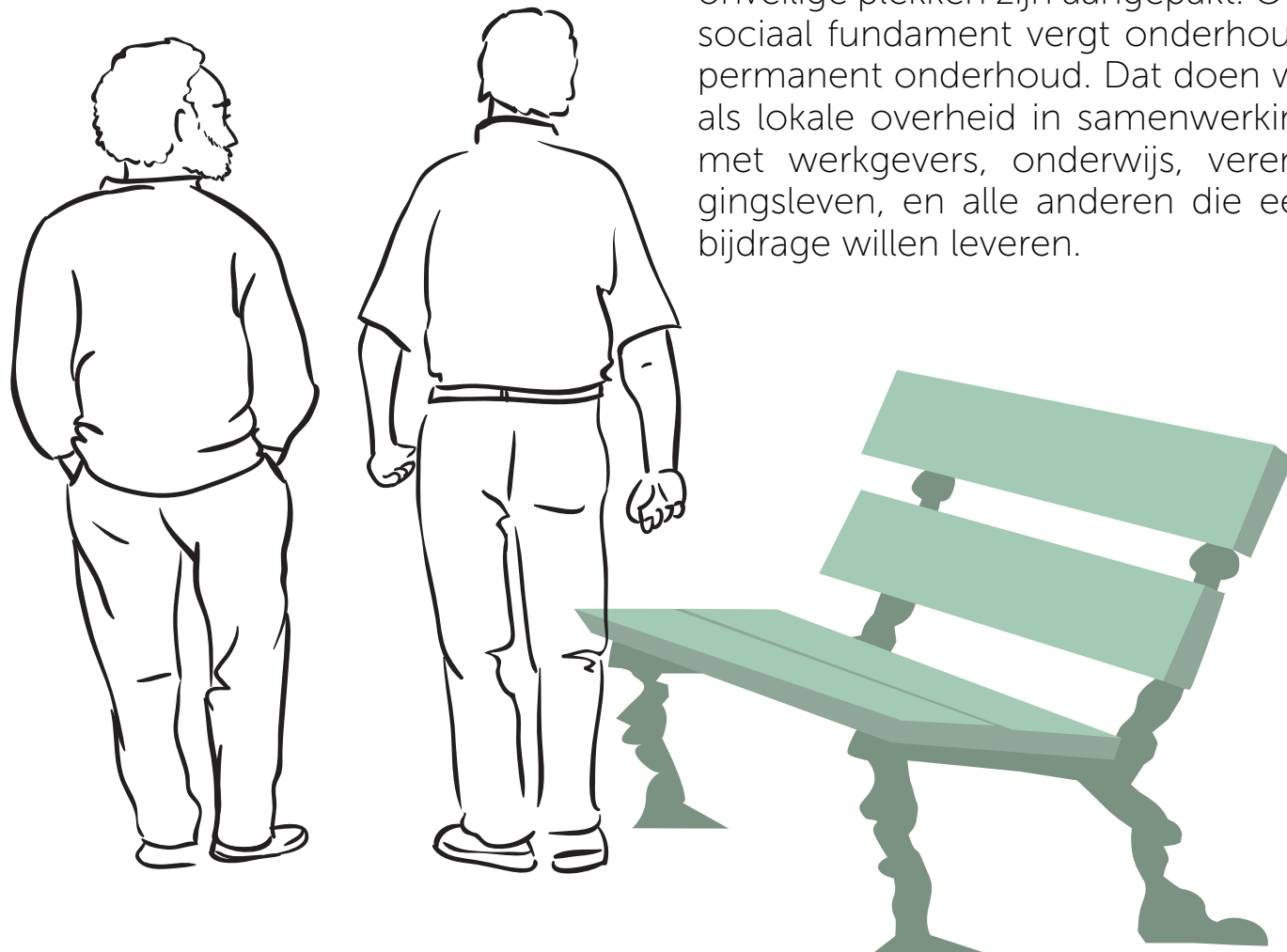
Ons vertrekpunt is het Apeldoorn dat gevormd en omringd is door dorpen in een rijk geschaakt buitengebied. We zijn stad en dorp. Dat is ons DNA en dat verandert niet nu we een schaa sprong gaan maken. Apeldoorn heeft daar mee het beste van twee werelden: het stadse en het dorps. We omarmen beide. Apeldoorn ligt in een variatie aan landschappen. Aan de westkant de bossen, de groene schat uit het verleden. In andere windrichtingen gaan de bossen over in een licht glooiend landschap dat vanuit het Veluwemassief de IJssel opzoekt. Een schoonheid gevormd door natuur, cultuur, landbouw en

lichtvoetige industrie. Om de stad Apeldoorn heen liggen als een parel-snoer de dorpen en buurtschappen. Hoog Soeren en Uddel in de bossen, dan in een gevarieerd landschap Wenum Wiesel, Beemte Broekland, Klarenbeek, Lieren, Oosterhuizen, Loenen, Hoenderloo en Beekbergen. Stedelijk en dorps zijn soepel vermengd geraakt. Stad en dorpen samen vormen de Apeldoornse ondernemende gezinsstad. Dat is het fundament waarop we bouwen aan het Apeldoorn van 2040. **Ook in 2040 kom je graag thuis in Apeldoorn en voel je je veilig in het dorp dat je stad is en ga je erop uit in de stad die je dorp is.**

Schaalsprong

Apeldoorn, harmonieuze stad van overbrugbare tegenstellingen met een diepgeworteld sociaal weefsel. Arm of rijk, oud of jong, van kleur of wit: in Apeldoorn doe je ertoe! De, gerevitaliseerde, wijken zijn evenwichtig en gevarieerd opgebouwd. De dorpse stad heeft de tegenstellingen, die in andere steden maar al te vaak uitmonden in achterstandswijken met de bijbehorende problematiek, verre van zich kunnen houden. De kindvriendelijke en breed toegankelijke openbare ruimte is van iedereen en ingericht voor ontmoeten, spelen en bewegen, de sociaal onveilige plekken zijn aangepakt. Ons sociaal fundament vergt onderhoud, permanent onderhoud. Dat doen we als lokale overheid in samenwerking met werkgevers, onderwijs, verenigingsleven, en alle anderen die een bijdrage willen leveren.

Sociaal Bij elkaar Betrokken

Die brede betrokkenheid, die sociale basis, was en is een van de sterke kanten van Apeldoorn. We hechten aan ons rijke en levendige verenigingsleven en ons netwerk van vrijwilligers. We blijven een stad waarin krachtige gezinnen zich inzetten voor hen die het lastiger hebben, een stad waar mensen naast en na hun beroepsleven actieve vrijwilligers blijven.

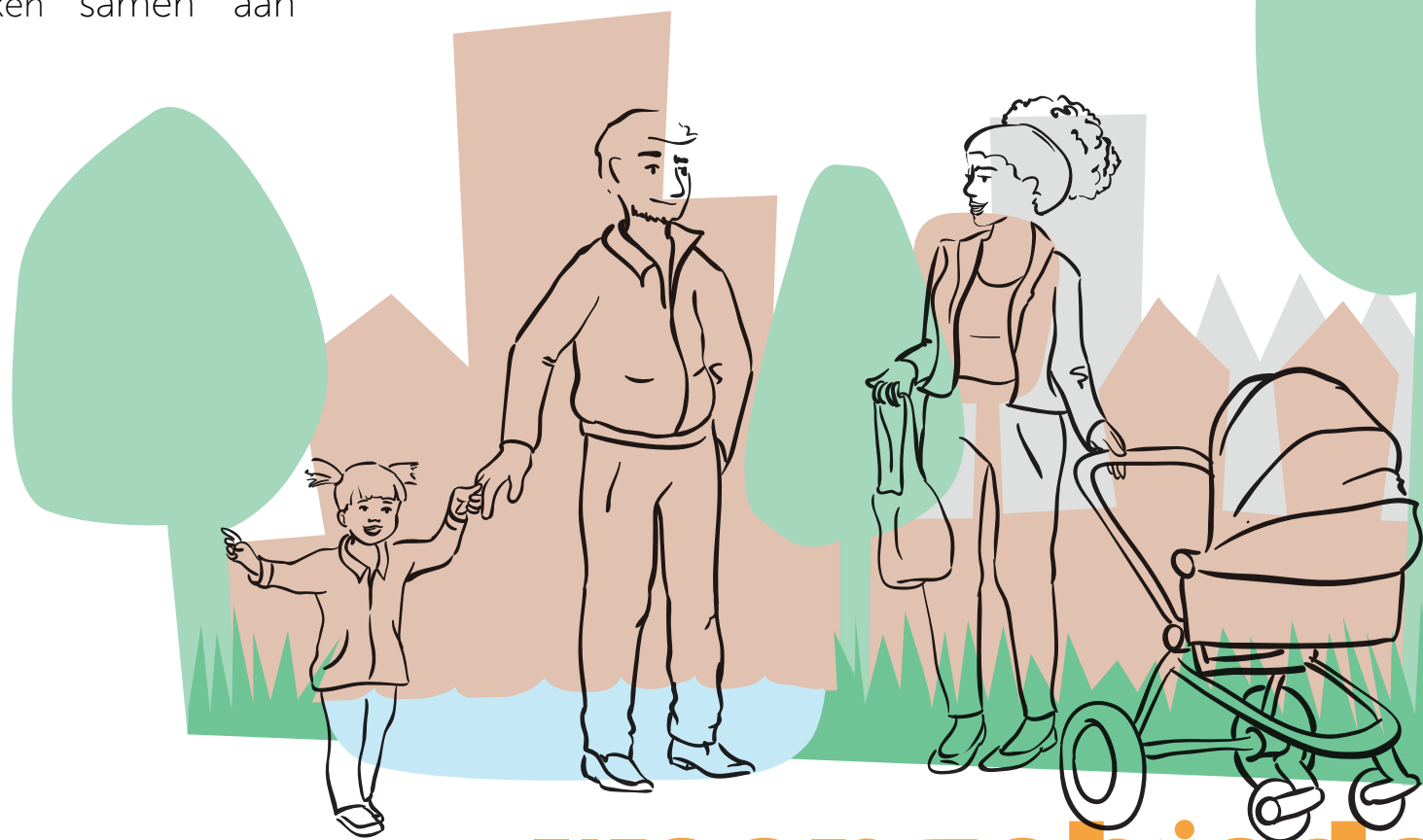
Apeldoorn zal zijn deel van de voorziene bevolkingsgroei gastvrij opvangen. We zijn van oudsher een stad die goed is in groeien. De door minister Ollongren voorspelde groei in 2039 tot 19 miljoen leidt omgerekend tot een groei van het aantal Apeldoorners van 164.000 in 2020 tot minimaal 180.000 Apeldoorners in 2040. De Apeldoornse trend van de afgelopen jaren zet daarmee door. Met zoveel Apeldoorners zullen we straks onze prachtige stad, dorpen, natuur en economie delen.

Groen en Gevarieerd

De Apeldoornse bebouwing breidt zich uit. Niet rücksichtslos, maar beheerst met oog voor zichtbare kwaliteit en natuur.

We kiezen voor inbreiding van de stad langs de kanaaloevers en het spoor en voor herbestemming, zoals bijvoorbeeld in het geval van het Herzbergergebouw (Centraal Beheer). De centrale stad toont straks meer gevarieerdheid in soort en hoogte van de bebouwing. De hogere bebouwing geeft op het maaiveld ruimte aan vergroening en verblauwing. De parkachtige stad is met zijn bijzondere woonmilieus stedelijker en markanter geworden. Gemeente, onderwijsinstellingen, corporaties en ontwikkelaars werken samen aan

het realiseren van studenten- jongeren- en ouderenhuisvesting. Voor ouderen realiseren we in die centrale stad niet alleen de juiste woonzorgconcepten, maar ook appartementencomplexen met veel leef- en buitenruimte. Ouderen kunnen zo hun grondgebonden woningen aan de gezinnen laten. Apeldoorn wordt de Veluwe 'Blue Zone'. Aan de stadsranden komen groene, kindvriendelijke, bijzondere en grondgebonden woon- en werkmilieus. De woonbehoefte van gezinnen zet daar de toon. **Inbreiding en uitbreiding benadrukken het Apeldoornse sociale weefsel.** Natuur, agrarisch landschap en bebouwing zijn in balans.

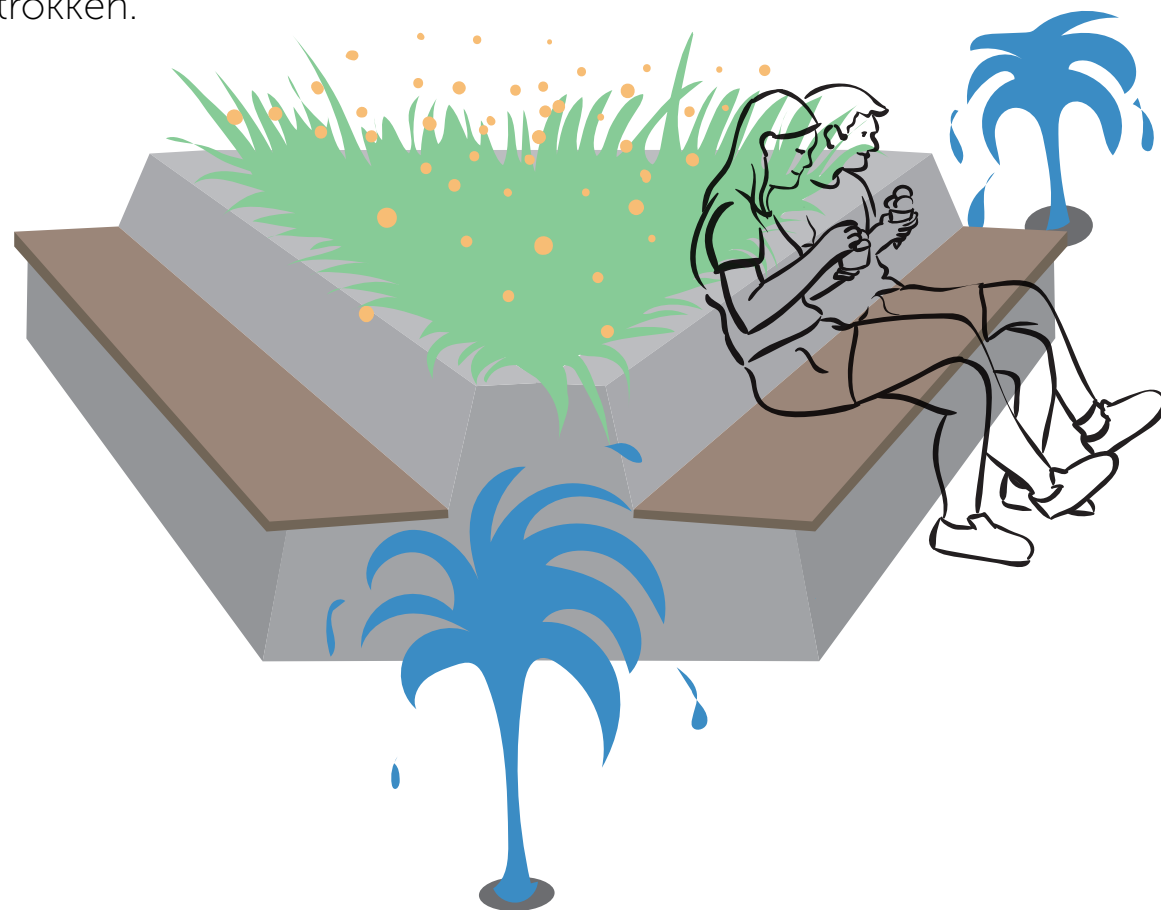
Nieuwe woongebieden

De hoogte in

Stadspark Mooier centrum

Rond de eeuwwisseling van de 19e en 20e eeuw werd de binnenstad gebouwd met zijn kenmerkende Jugendstil gevels. We herstellen ze in hun oude luister. Het centrum zal waarschijnlijk compacter worden als gevolg van de krimp van de detailhandel, een deel zal een woonbestemming krijgen. De klimaatbestendige binnenstad kenmerkt zich door de herstelde architectuur en de waterpartijen en het groen die vanuit de Veluwe de binnenstad zijn ingetrokken.

De schaa sprong die de binnenstad maakte, vol en hoog aan het kanaal en met behoud van de 19e eeuwse stadskern, beleef je door het groen op zijn Veluws. Ondersteund door onze parkenstrategie en de mooie groene corridor van het station naar het Loo: de Apeldoornse "Royal Mile". Koninklijk en groen. Een groen DNA gecombineerd met verstedelijking. De jongeren en creatievelingen, die zich daardoor voelen aangetrokken, vullen dat DNA aan met Apeldoornse reuring. De binnenstad staat voor de gezinsstad die Apeldoorn is, een stadspark waar ontmoeten centraal staat en waar in de leef- en speelgebieden de auto van straks te gast is.

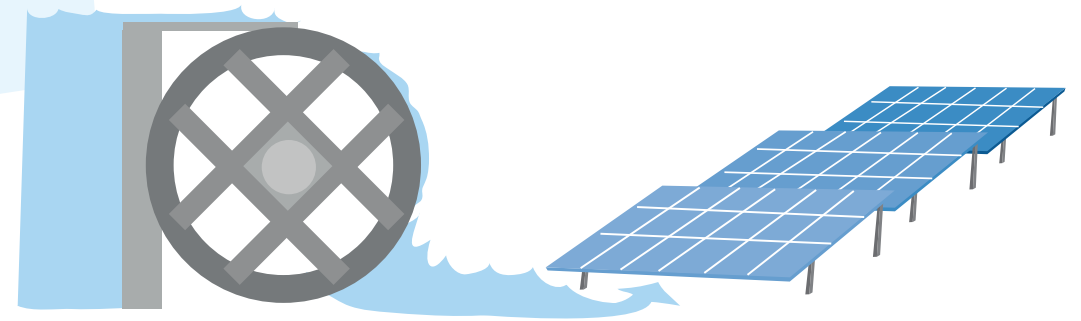

Banenmotor Fors uitbreiden

Het Apeldoornse innovatieve ondernemerschap staat garant voor een brede duurzame werkgelegenheid voor Apeldoorners en voor de vele werknemers uit de regio. De van oudsher gevarieerde en daarmee stevige economische structuur wordt gevormd door maakindustrie, zorg, openbaar bestuur, toerisme, transport en logistiek, IT etc. Wereldspelers vestigden zich in Apeldoorn. En Apeldoorn is het nationale centrum voor Safety & Security geworden in onderwijs en ondernemingen. De veerkrachtige Apeldoornse economie is toekomst-

bestendig gebleken. Apeldoorn heeft zijn rol als banenmotor binnen de regio behouden. Voor thuiswerkers, en waar werk je liever thuis dan in Apeldoorn, of voor werkers on the spot. We hebben de markt bediend met aantrekkelijke en ruim opgezette werklocaties en bedrijventerreinen door inbreiding

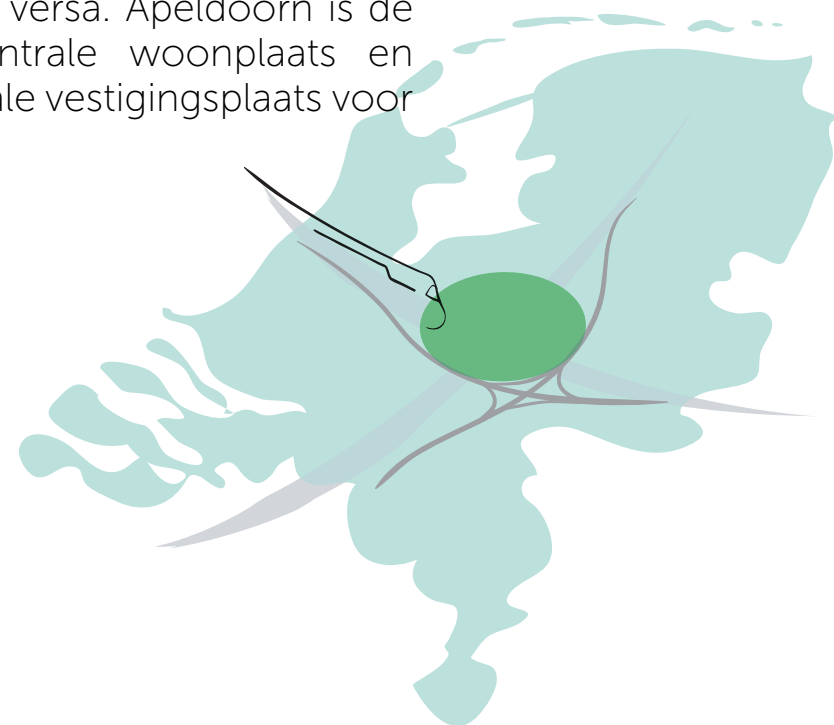
van de bestaande terreinen en door de bouw van een nieuw grootschalig bedrijventerrein dat de verdere groei van de Apeldoornse economie op kan vangen. Ook kantoren zijn of gesaneerd door een wegvallende vraag of vervangen en geconcentreerd opgenomen op logische locaties.

Slim vervoer

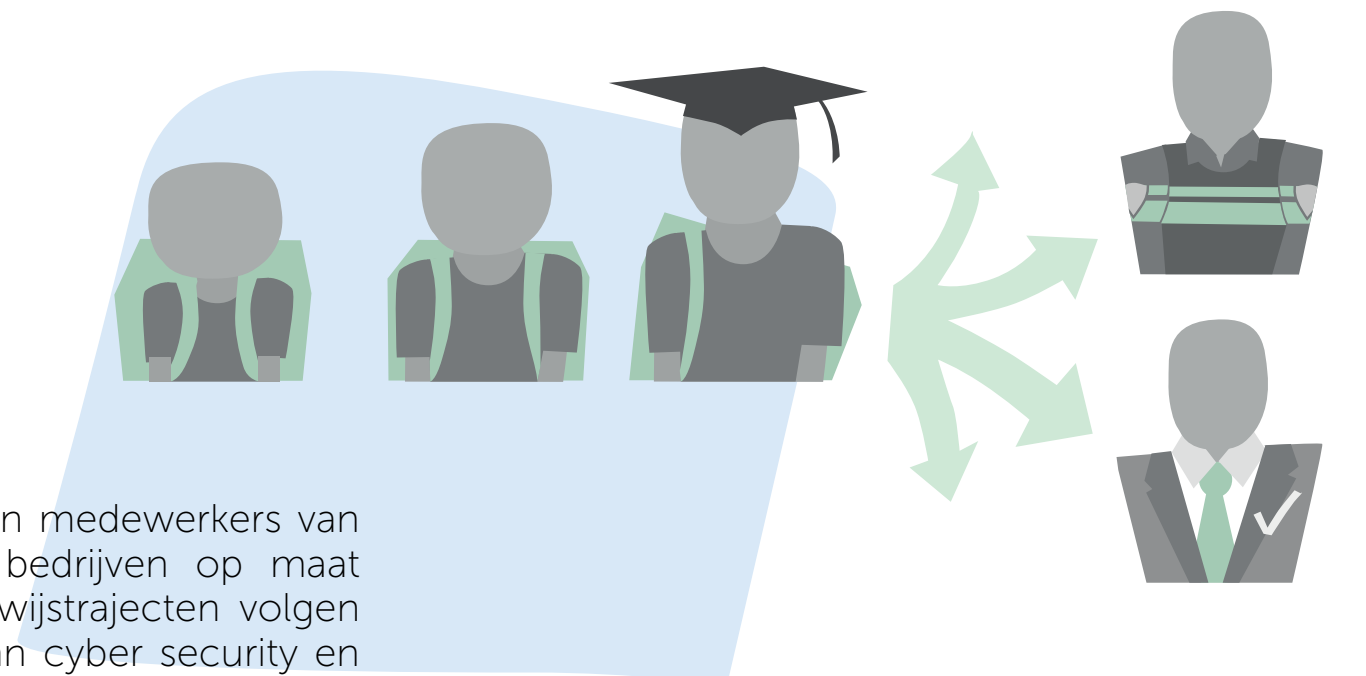
Apeldoorn is de tweede stad van Oost Nederland. Apeldoorn ligt in de oksel van twee krachtige verkeersaders die kruisen bij Apeldoorn: de A1 en de A50. Vanaf die snelwegen wordt je via aantrekkelijke aanrijroutes Apeldoorn ingeleid. Het spoor verbindt ons met de randstad en met het oosten van het land. De plannen voor een noord-zuid lightrail zijn in een vergevorderd stadium. We liggen centraal in het land en Apeldoorn is een modern en bruisend kruispunt waar noord, zuid, oost en west elkaar treffen en openbaar vervoer en HUB voor bereikbaarheid en doorstroming zorgen. Op logische plekken zijn er overstappunten waar

van vervoersmodaliteit wordt gewisseld: Van auto naar openbaar vervoer of fiets of vice versa. Apeldoorn is de bereikbare centrale woonplaats en bereikbare ideale vestigingsplaats voor ondernemers.

Onderwijs draagt de ontwikkeling en economie van onze stad.

Een breed netwerk van basisonderwijs en vervolgopleidingen geeft de jongeren volop kansen om welbeslagen de arbeidsmarkt te betreden. In Apeldoorn vinden we een concentratie van veiligheidsopleidingen rondom het thema safety & security. Er is een leergebouw neergezet van veiligheidsopleidingen op alle niveaus, passend bij het veilige Apeldoorn en de aanwezige opleidingen voor marechaussee, mariniers, politie en bewaking. In de kennis- en innovatiehub Veiligheid & Digitalisering in Apeldoorn maakt aanstormend talent van de Politie en Koninklijke Marechaussee kennis met bijvoorbeeld de nieuwste forensische opsporingstechnieken.

Daarnaast kunnen medewerkers van organisaties en bedrijven op maat gesneden onderwijstrajecten volgen op het terrein van cyber security en cyber crime, die bijdragen aan een veilige en verantwoorde toepassing van sleuteltechnologieën of kunnen studenten de bachelor integrale veiligheidskunde volgen en doorstuderen in op maat gesneden masterprogramma's. Ondernemers hebben zich aangesloten en kennisinstellingen en bedrijven werken samen aan oplossingsrichtingen die bijdragen aan een veilige en weerbare samenleving. Wanneer je het station verlaat domineren deze onderwijsinstellingen het beeld, er is geen twijfel mogelijk: je bent in de stad van Safety and Security die nationaal en internationaal bijdraagt aan veiligheid in de digitale samenleving.

Veiligheid: made in Apeldoorn.

Stad van Safety & Security

Apeldoorn is niet alleen het kruispunt van de A1 en de A50 maar ook het kruispunt van natuur en cultuur.

Paleis Het Loo is in 2040 eeuwenoud en na de ingrijpende verbouwing, en heropening in 2021, negentien jaar jong. De Apenheul, de Julianatoren, de Hoge Veluwe en Kröller Müller, de omringende bossen en heidevelden, ree, everzwijn, edelhert, de buurtschappen en dorpen, het overzichtelijke en groenblauwe centrum maken van Apeldoorn de plek om te wonen maar ook de nationale top- per om als toerist te verblijven. **De ongekend krachtige combinatie van toeristische en stedelijke kwaliteiten is uniek in Nederland.**

Hoe verhoudt Apeldoorn zich tot zijn omgeving? Gaat het om de Veluwe, Clean Tech, Gelrestad, de kracht van Oost? Of zijn we gewoon goede maten met Zwolle en Amersfoort. We kiezen voor 'meerschallig en vormvrij': regionale samenwerking waarbij we voor elke ambitie de beste partner vinden. Maar boven alles is Apeldoorn

Veluwse natuur woest aantrekkelijk

in de regio

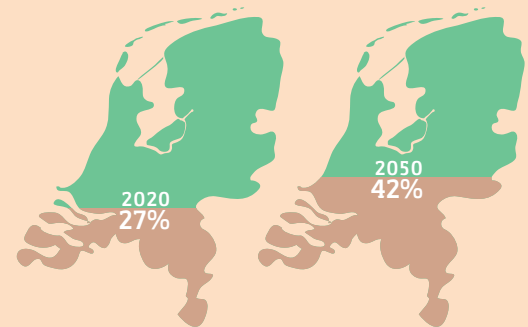

dé stad van de Veluwe. De Veluwe is bepalend voor onze ontstaansgeschiedenis, heeft ons gemaakt tot wat we zijn, zit het allermeeest in ons DNA. Via de Veluwe zoeken we naar het optimum van natuur, kwalitatief duurzaam toerisme en stadsontwikkeling in het kader van de integrale verstedelijkingsstrategie. De Veluwe is als een oude vriendschap waarbij alles goed en vanzelfsprekend voelt. We hebben de stikstofcrisis overwonnen en de agrarische sector getransformeerd. We hebben onze waterhuishouding op orde en de problemen van watertekort en grondwaterstand overwonnen. En de Veluwe is er beter van worden. Het is het groene hart van Nederland.

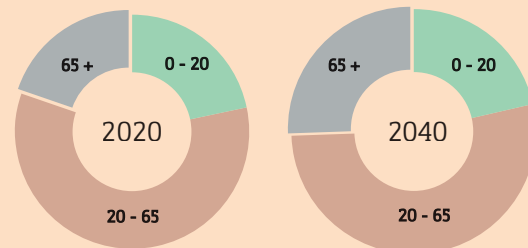
Zou je ergens anders op vakantie willen? Zou je ergens anders willen wonen? Bestuurders en succesvolle ondernemers en vele anderen vergroten vanuit dat perspectief de kracht van de stad en vanuit een diep gevoeld maatschappelijk bewustzijn dat de stad een zaak is van goed samenspel. Zo bouwen wij aan de ondernemende en gastvrije gezinsstad. Een veilige gezinsstad met een volwassen regionale en soms zelfs wereldwijde functie in sport en cultuur.

Nederland 2040

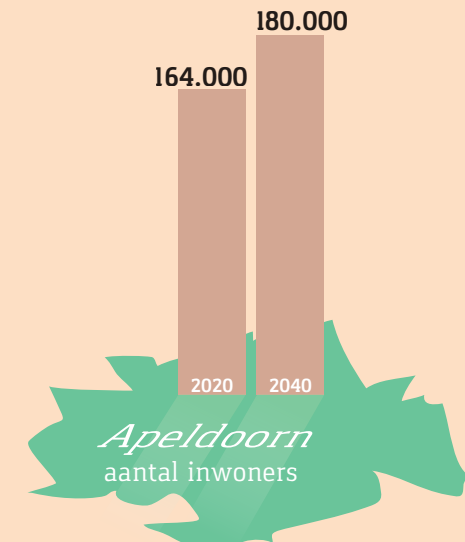
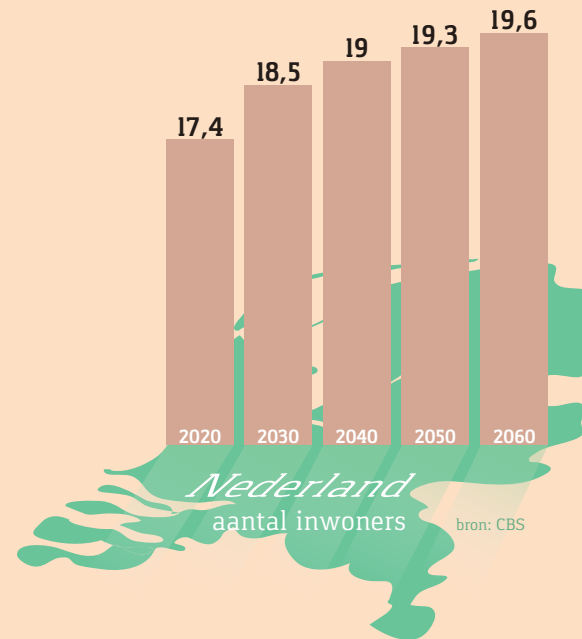
De Nederlandse bevolking groeit volgens de jongste berekeningen van het CBS de komende dertig jaar met bijna twee miljoen inwoners van 17,4 miljoen naar 19,3 miljoen in 2050. De groei wordt voor het overgrote deel veroorzaakt door migratie. Van de beroepsbevolking zal 42% een migratieachtergrond hebben (nu 27%). Het aantal 65 plusers neemt toe van 19% naar 25%. Huishoudens worden gemiddeld kleiner.

beroepsbevolking met migratieachtergrond

bevolkingsopbouw naar leeftijd

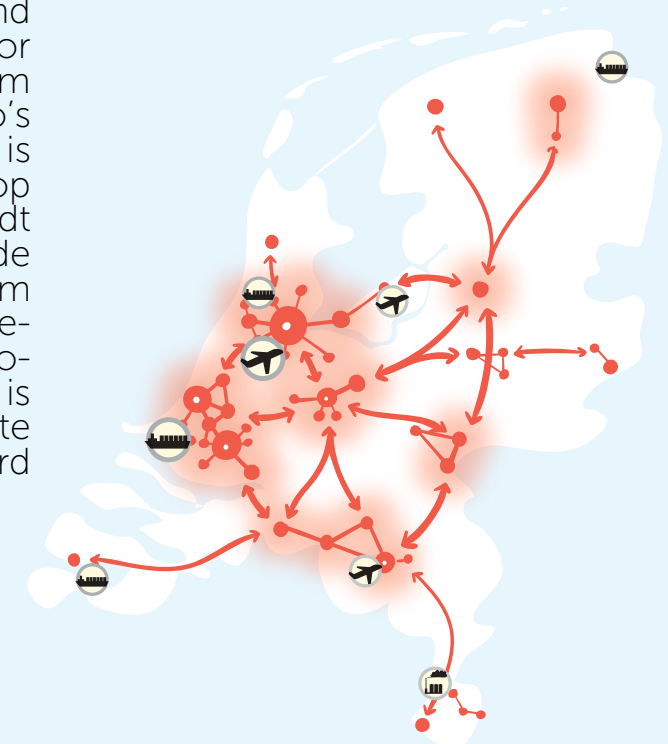
Natuurlijk zijn demografische prognoses met onzekerheid omgeven. Het NIDI en het CBS publiceerden in juli 2020 het rapport Bevolking 2050 in beeld. Drukker, diverser en dubbelgrijs. Dat rapport werkt zeven mogelijke scenario's uit. Het laat zien dat wanneer je speelt met variabelen als levensverwachting, migratie en kindertal de prognoses verschillen. Van zelfs een kleine krimp tot een groei van de bevolking tot 21,8 miljoen in 2050. Vijf van de zeven scenario's gaan uit van een forse groei.

Minister Ollongren sluit in haar brief van 23 april 2020 aan bij de prognose van het CBS: 'De meest recente prognose van het CBS laat zien dat de bevolkingsgroei groter is dan eerder verwacht. Het aantal inwoners van Nederland stijgt naar 18,5 miljoen in 2030, 19 miljoen in 2039 en 19,6 miljoen in 2060. Deze toename is groter dan de huidige omvang van Den Haag, Rotterdam en Amsterdam samen. Een van de gevolgen is de vraag

naar woningen. Voor 2030 moet er op elke 7 tot 8 huizen in Nederland één huis bijkomen. Voor steden als Amsterdam en Den Haag en regio's Utrecht en Groningen is de verhouding zelfs 1 op 5.' In haar brief verwoordt minister Ollongren de wens van het kabinet om tot een regionale verstedelijkingsstrategie te komen. Dit document is onder meer het eerste Apeldoornse antwoord op deze wens.

op elke 7 a 8 huizen 1 nieuw huis

Kortom: Apeldoorn in 2040

Apeldoorn, stad om van te houden. Een eigentijdse stad met een diepgeworteld verleden. Een ondernemende werkstad, een veilige woonstad, een gastvrije stad. Een stad om je kinderen op te laten groeien, een stad om je te ontwikkelen, een stad om opa of oma te zijn, een stad waar je rekening houdt met de ander en de ander met jou.

In 2040 kunnen we terugkijken op een ontwikkeling van de stad, de dorpen en het buitengebied waarbij respect voor de natuur en respect voor de mens de leidende motieven waren. We zijn de uitdagingen van het klimaat, mobiliteit, werkgelegenheid en stedelijke ontwikkeling volop aangegaan en zijn trots op het resultaat. Het is goed toeven in de Veluwe groene stad met zijn iconen als bijvoorbeeld Het Loo en Omnisport. Het Loo geeft Apeldoorn een internationale koninklijke allure, Omnisport heeft zijn in-ternationale sportevenementen als fietsen, volleybal en atletiek. En outdoor presteren we sportief met onze Midwintermarathon.

De inclusieve stedenbouw heeft gewerkt. De toegenomen compactheid van de binnenstad spiegelt de Veluwe genen. De buitenruimte nodigt uit tot ontmoeten. Een stad die niet alleen veilig is, maar veiligheid ook 'maakt' binnen onderwijs en economie. Apeldoorn als centrum in een volwaardige stedelijke regio in het stedelijk netwerk Nederland. De trotse tweede stad van Oost Nederland.

Agenda 2040

- De gemeente groeit door naar minimaal 180.000 inwoners met oog voor versterking van de fysieke kwaliteit van de stad, de dorpen en het buitengebied.
- De Spoorzone en Kanaalzone krijgen een ander gezicht met woon- en werkmilieus waarbij we ook de hoogte in gaan.
- Er komen buiten het huidige stedelijke gebied nieuwe duurzame, groene en slimme woongebieden met woningen voor iedereen.
- We geven de groei van de Apeldoornse economie ruimte op bestaande plekken én breiden fors uit.
- De binnenstad krijgt meer groen en water, is klimaatbestendig en stukken mooier met herstel van zijn 19e-eeuwse glorie.
- De bereikbaarheid van Apeldoorn met zijn centrale ligging willen we behouden en versterken met slimme vervoersvormen op het terrein van openbaar vervoer en hubs.
- Apeldoorn wordt de stad van Safety & Security voor onderwijs, ondernemers en overheid.
- We versterken onze Veluwe natuur als de unieke toeristische toplocatie van Nederland.
- We versterken ons sociaal fundament met oog voor kwetsbare inwoners en wat zij nodig hebben om optimaal mee te doen.

